

Johanna Ahl
046-3595150
Johanna.ahl@lund.se

Servicenämnden

Remiss: Motion från FI - Vegetabilisk mat som norm i Lunds skolor och förskolor

Dnr SN 2018/0022

Sammanfattning

Feministiskt initiativ förslår i en motion att Lunds kommun ska servera ett fullvärdigt vegetabiliskt måltidsalternativ varje dag i alla förskolor, skolor och gymnasium, 100 % vegetabilisk mat minst två dagar i veckan i alla förskolor, skolor och gymnasium, att kostpolicyn revideras enligt detta, att texten på sidan 12 i kostpolicyn avseende specialkost behålls såsom den är formulerad idag.

Beslutsunderlag

Skollagen 2010:800 kap 10.
Svenska Näringsrekommendationer (SNR), SLV 2005.
Nordiska Näringsrekommendationer (SNR), SLV 2012.
Bra mat i skolan, SLV 2013.
Bra mat i förskolan, SLV 2007.
Kostpolicy för Lunds kommun.
LundaEkoII .
Motion från FI, Vegetabilisk mat som norm i Lunds skolor och förskolor den 18 december 2017, dnr KS 2017/1210.
Barn och skolförvaltningens tjänsteskrivelse den 7 mars 2018, dnr BSN 2018/0045.
Barnchecklista.
Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse den 1 april 2018 (denna skrivelse).

Barnets bästa

Barnchecklista bifogas.

Ärendet

Feministiskt initiativ förslår i en motion att Lunds kommun ska servera ett fullvärdigt vegetabiliskt måltidsalternativ varje dag i alla förskolor, skolor och gymnasium, 100 % vegetabilisk mat minst två dagar i veckan i alla förskolor, skolor och gymnasium, att kostpolicyn revideras enligt detta, samt att texten på sidan 12 i kostpolicyn avseende specialkost behålls såsom den är formulerad idag. Feministiskt initiativ hänvisar till rön som påvisar att animalisk kosthållning bidrar till miljöpåverkan och ohälsa, samt att kommunens målsättningar i LundaEkoII kräver kraftfulla och konkreta handlingar för att kunna uppnås. Serviceförvaltningen kan lämna ett utlåtande avseende de skolverksamheter som ingår i serviceförvaltningens uppdrag.

2018-04-01

Förvaltningen vill dock i sammanhanget påminna om de skolor och förskolor i den kommunala verksamheten som Måltidsservice inte tillhandahåller måltider till. Barn och skolförvaltningen har således yttrat sig i ärendet.

Kostpolicy för Lunds kommun

Serviceförvaltningen ska, enligt Lunds kommuns kostpolicy, tillhandahålla skolmåltider som säkerställer ett fullvärdigt näringsintag, är goda, omväxlande och av hög kvalitet.

Kostpolicyn är ett kommungemensamt styrdokument som beslutats av kommunfullmäktige 2014-08-28 och ska uppdateras en gång per mandatperiod. Kostpolicyn bygger bland annat på Skollagen, Statens Livsmedelsverks råd om Bra mat i skolan, Nordiska näringsrekommendationer (NNR) och Svenska näringsrekommendationer (SNR).

Kostpolicyn anger att Lunds kommun ska öka utbudet av vegetariska maträtter och sträva efter att minska andelen kött utan att det äventyrar näringsinnehållet. I kostpolicyn står det att skolelever bör erbjudas minst två maträtter att välja mellan, och det ska finnas minst ett lakto-ovo-vegetariskt alternativ.

I kostpolicyn anges även att Lunds kommun ska arbeta för fortsatt hållbar utveckling genom att bland annat välja livsmedel med så liten miljö- och klimatpåverkan som möjligt, samt att arbeta aktivt för att minska matsvinnet. Arbetet för fortsatt hållbar utveckling konkretiseras ytterligare i LundaEkoII, bland annat genom målsättningen om 100 % ekologiskt upphandlade livsmedel till år 2020.

Livsmedelsverkets råd om vegetabilisk mat i skolan

Livsmedelsverket avråder inte från vegetabilisk mat i förskolan eller skolan men poängterar att vegetabilisk mat kräver noggrann planering och goda kunskaper om mat och näringsämnen eftersom den saknar vitamin B12, oftast innehåller mindre protein, kalcium, riboflavin (B2) och D-vitamin. För att vegetabilisk mat ska vara näringsmässigt tillfredsställande menar Livsmedelsverket att det krävs noggrann planering och tillskott av åtminstone vitamin B12 och D-vitamin, och att det är viktigt att ha en bra dialog med vårdnadshavaren och vara tydlig med att det är vårdnadshavaren, och inte förskolan eller skolan, som har ansvar för att den vegetabiliska måltiden kompletteras med kosttillskott.

Vegetariska och vegetabiliska måltider i Lunds kommuns skolor

Idag serveras ett vegetariskt alternativ i skolan varje dag.

Serviceförvaltningen erbjuder även helt vegetariska måltider en till två dagar i veckan. Skoleleverna behöver inte anmäla sig som vegetarianer för att äta det vegetariska alternativet.

I gymnasieskolan serveras vegetabiliska alternativ till de elever som önskar detta. Även i förskola och grundskola F-9 kan vegetabiliskt

alternativ erbjudas. I förekommande fall förs en dialog mellan Serviceförvaltningen, Skolhälsovård, ansvarig skolpersonal, och vårdnadshavare där vårdnadshavaren informeras om riskerna, behovet av kompletterande kosttillskott, samt att ansvaret för att tillgodose näringsriktighet ligger hos vårdnadshavaren.

Serviceförvaltningens yttrande

Serviceförvaltningen ser positivt på kommunens målsättningar om att minska klimatpåverkan och främja hälsosamma matvanor, och håller med om att det krävs konkreta och kraftfulla åtgärder för att nå uppsatta mål.

Samtidigt ska serviceförvaltningen säkerställa att skoleleverna får sitt näringsbehov tillgodosett motsvarande 30 % av det dagliga behovet. Med vegetabilisk mat som norm har serviceförvaltningen svårigheter att tillgodose det dagliga behovet av bland andra D-vitamin och vitamin B12, varför dessa behöver kompletteras eller ersättas med kosttillskott utanför skolan.

Serviceförvaltningen har gjort bedömningen att elever på gymnasienivå som väljer vegetabilisk mat har erforderlig kunskap och kan ta eget ansvar för att tillgodose sig näringsbehovet över dagen. För elever i lägre åldrar ser dock serviceförvaltningen ingen möjlighet att säkerställa att så sker och har i dagsläget inte heller möjlighet att avkräva det ansvaret varken från de enskilda eleverna eller deras vårdnadshavare som inte själva aktivt önskar vegetabilisk mat.

I serviceförvaltningens uppdrag ingår även att se till att skoleleverna vill äta maten som serveras och att matsvinnet minskar. Attityden till vegetarisk och vegetabilisk mat varierar bland eleverna, vilken visar sig i att antalet matgäster minskar och att matsvinnet ökar de dagar vi serverar enbart vegetariska måltider.

Mot bakgrund av svårigheten att säkerställa näringsriktiga vegetabiliska måltider samt rådande varierande inställning till vegetarisk och vegetabilisk mat ser serviceförvaltningen att respektive elev fortsatt ges möjlighet att välja det alternativ som passar den bäst, i enlighet med Kostpolicy för Lunds kommun.

Serviceförvaltningens förslag till beslut

Servicenämnden förslås besluta

- att såsom sitt yttrande avseende motionen från FI – Vegetabilisk mat som norm i Lunds skolor och förskolor översända serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-04-01,
- att kommunkontoret i samråd med serviceförvaltningen initierar uppdatering av Kostpolicy för Lunds kommun under nästa mandatperiod samt

2018-04-01

att i arbetet med att uppdatera Kostpolicy för Lunds kommun utreda förslag om vegetabilisk mat två gånger i veckan i skolan.

Serviceförvaltningen

Pål Svensson
Servicedirektör

Johanna Ahl
Måltidschef

Beslut expedieras till:
Kommunkontoret
Akten